

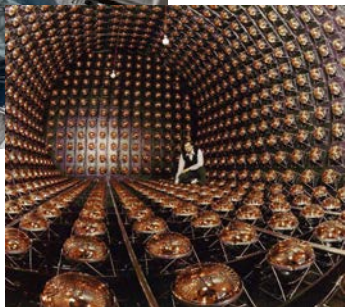
Reaktorová antineutrína - detector S^3

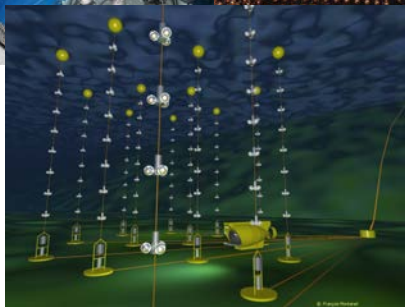
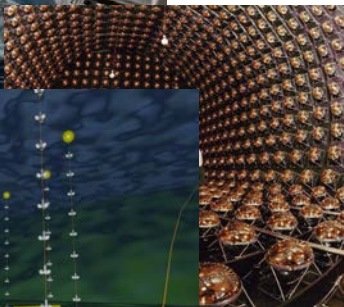
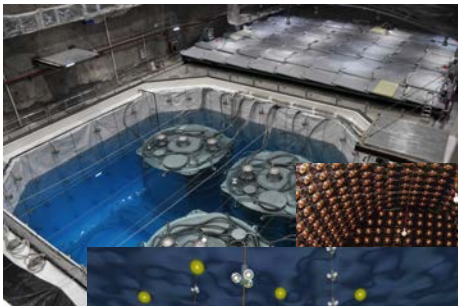
Lukáš Fajt

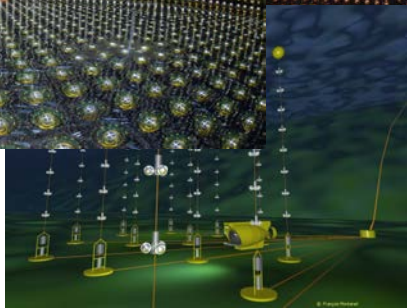
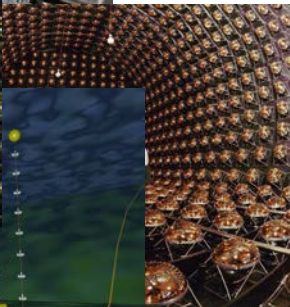
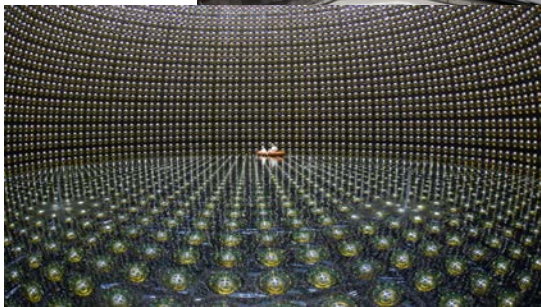
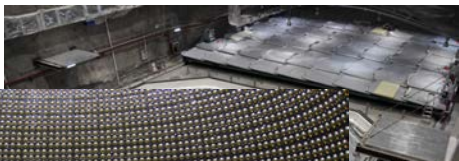
S^3 kolaborace – ÚTEF ČVUT & JINR DUBNA (Skupina V. Egorova)
lukas.fajt@utef.cvut.cz
ÚTEF ČVUT / MFF UK

Neutrinový seminář
25. 05. 2015

Detektor reaktorových antineutrin

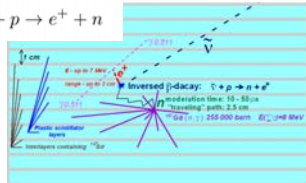
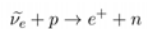
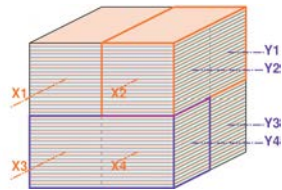
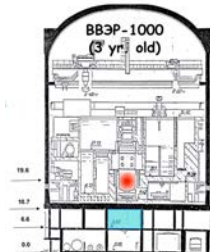
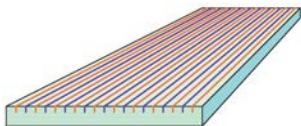
Nástin konstrukce

Detektor reaktorových antineutrin na bázi polystyrenových scintilátorů

Prototyp 40 × 40 × 40 cm³ → 80 desek s 19 vlákny, 8 kanálů

Základní element deska 40 × 20 × 1 cm³ obalená odrazovým materiálem a Gd fólií

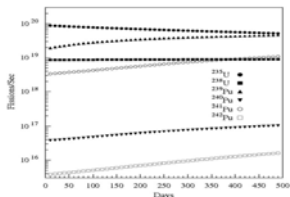
Stínění - 100-leté olovo, polyethylen, lithiovany nebo borovany polyethylen

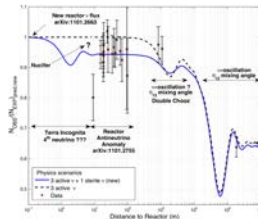
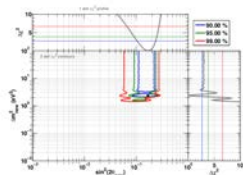
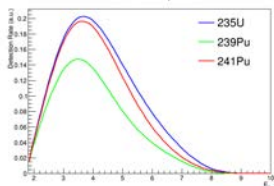
Motivace

Aplikace

Aplikovaný výzkum → Monitorování zastoupení jednotlivých izotopů v jaderném reaktoru
 Základní výzkum → Ověření existence „sterilního“ neutrina

Anti-neutrino spectra

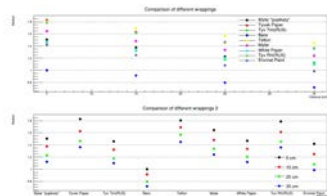
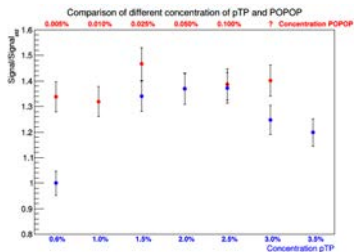
Optimalizační experimenty

Komponenty

- Temná místnost, rám s elektronikou NIM, měřící PC, kalibrační LED
- Trigrovací scintilátory
- Kosmické záření

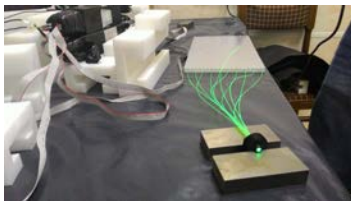
Optimalizované prvky

- Chemické složení detektoru → luminiscenční dopanty pTP a POPOP
- Obalové materiály (holý scintilátor, bílý papír, TiO₂ barva, různé typy mylaru, teflon, různé typy tyveku)
- Gadoliniová konverzní vrstva

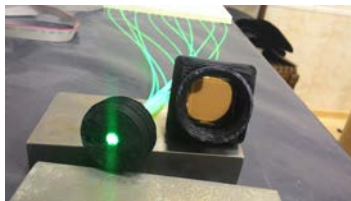

Temná místnost

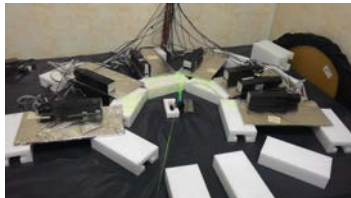
(a) Scintilátor a redukce na PMT

(b) Scintilátor a PMT

(c) Měření podélného útlumu

(d) Porovnání různých koncentrací POPOP

Obrázek : Měřicí aparatura v temné místnosti v JINR, Dubna

Simulace

Geant4

Objektově orientovaný simulační toolkit vyvinutý v CENRu umožňující provádět simulace průchodu částic hmotou

Simulations

- Scintilační deska
- Celý detektor

Studované vlastnosti

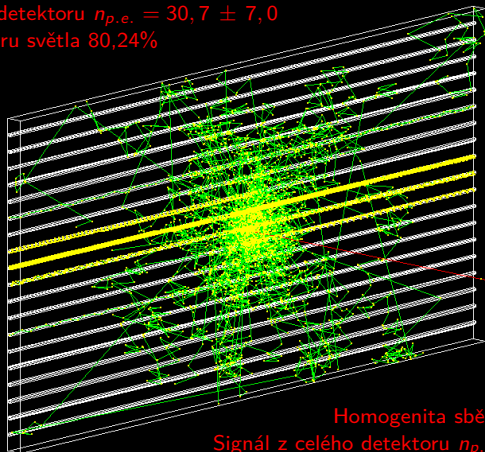
- Struktura inverzního beta rozpadu (IBD)
  - Čas mezi anihilací pozitronu a záchytem neutronu
  - Účinnost záchytu neutronu na Gadolinium
  - Energie deponované v mrtvých vrstvách
  - Délka drah vytvořených částic
- Účinnost detekce antineutrin
  - Závislost na pozici primární interakce
  - Závislost na velikosti detektoru
  - Závislost na energii antineutrina
- Rozlišení

Simulace desky - ilustrace

Signál z celého detektoru $n_{p.e.} = 30,7 \pm 7,0$

Homogenita sběru světla 80,24%

Simulace

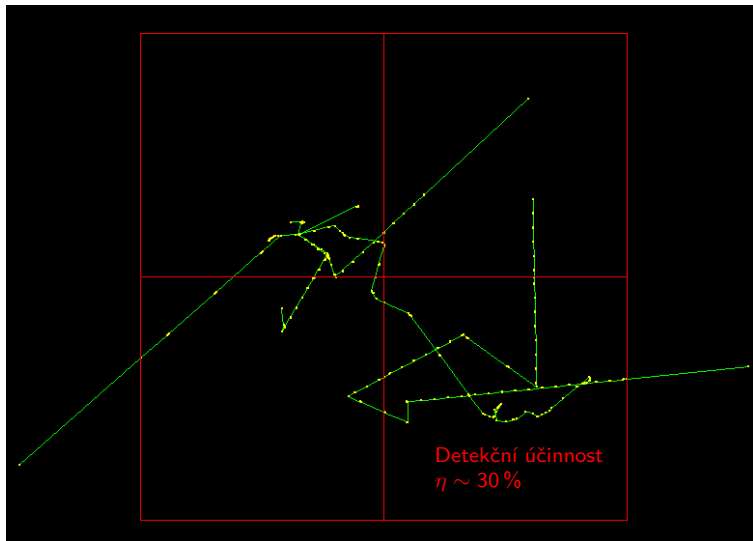

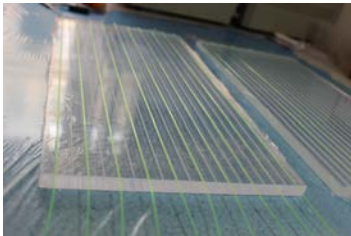
Experiment

Homogenita sběru světla 80,27%

Signál z celého detektoru $n_{p.e.} = 31,3 \pm 3,3$

Simulace detektoru - ilustrace

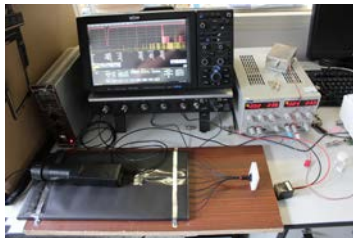
(a) Lepení WLS vláken

(b) Scintilační plát připravený na měření

(c) Měření scintilátor a trigovací fotonásobič

(d) Celá měřící aparatura

Obrázek : Měřící aparatura v UTEF, Praha.

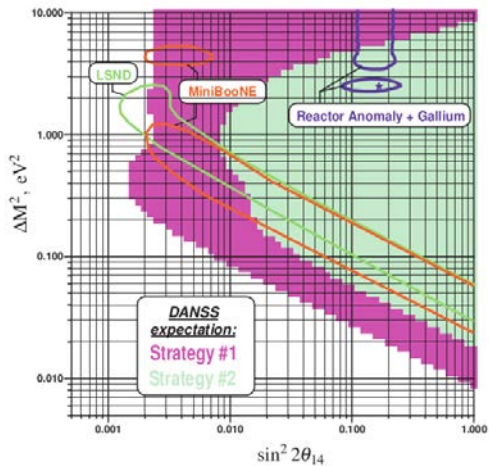
Rekapitulace

- Optimalizace zastoupení pTP a POPOP → 2 % pTP, 0.05 % POPOP
- Nalezen optimální obalový materiál → teflon
- Vyzkoušeny různé druhy aplikace gadolinia → izolepa a Gd_2O_3
- Výsledný experimentální světelný výtěžek je $n_{p.e.}^{exp} = 31,3 \pm 3,3$ p.e./MeV
- Výsledný světelný výtěžek ze simulací je $n_{p.e.}^{sim} = 30,7 \pm 7,0$ p.e./MeV
- Homogenita sběru světla ze simulací je 80,24% vs. experiment 80,27%
- Detekční účinnost $\eta \sim 30$ %
- Podán patent

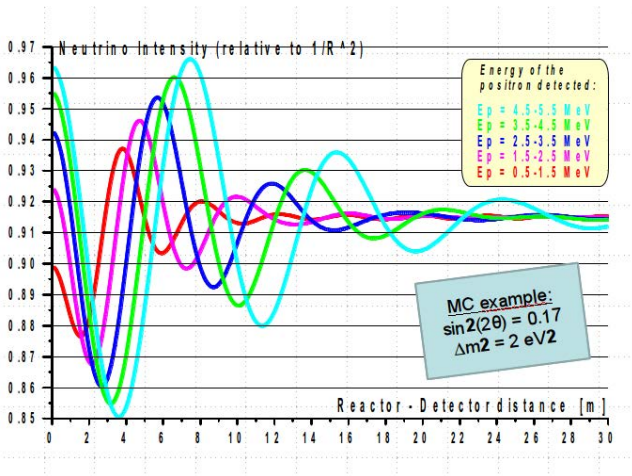
Budoucnost

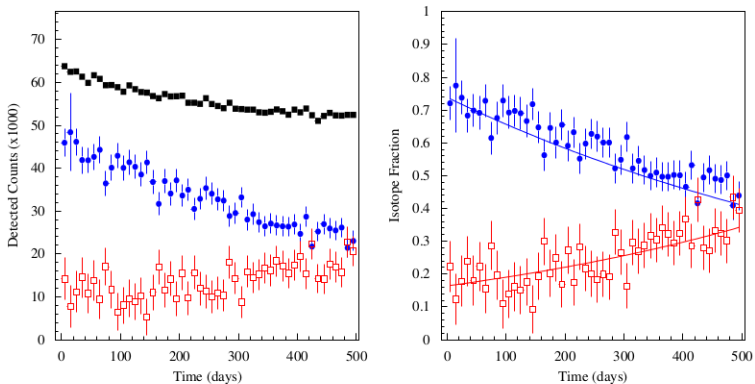
- Výroba desek v Envinetu + výroba drážek → 20 desek vyrobeno
- Nalepení vláken, zabalení do odrazivého materiálu a výroba a použití gadoliniové fólie
- 4 kanálová elektronika připravena → Měření pozadí, vyhodnocení vlivu stínění

Děkuji za pozornost.

Fig. 6. GEANT4 simulation results. Left: total (black) and separated detected counts from ^{235}U (blue) and ^{239}Pu (red) as a function of time. Each point represent the results of 10-days integration time. Right: measured isotopic fraction of ^{235}U (blue) and ^{239}Pu (red) as a function of time. (For interpretation of the references to color in this figure legend, the reader is referred to the web version of this article.)